

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania

Dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA

Sprawozdanie z badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

---

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie załączonego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA („Grupa Kapitałowa”), w której jednostką dominującą jest Powszechny Zakład Ubezpieczeń SA („Jednostka dominująca”), które zawiera:

- skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2020 r.;
- sporządzone za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.:
- skonsolidowany rachunek zysków i strat;
- skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów;
- skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym;
- skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych;

oraz

- informacje dodatkowe i noty objaśniające („skonsolidowane sprawozdanie finansowe”).

Naszym zdaniem, załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej:

- przedstawia rzetelny i jasny obraz skonsolidowanej sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2020 r., skonsolidowanych finansowych wyników działalności oraz skonsolidowanych przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony tego dnia, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości;
- jest zgodne, we wszystkich istotnych aspektach, co do formy i treści z obowiązującymi Grupę Kapitałową przepisami prawa oraz statutem Jednostki dominującej.

Niniejsza opinia jest spójna z naszym sprawozdaniem dodatkowym dla Komitetu Audytu, które wydaliśmy dnia 24 marca 2021 r.

KPMG Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.

ul. Inflancka 4A, 00-189 Warszawa, tel. +48 (22) 528 11 11, fax +48 (22) 528 10 09, Email kpmg@kpmg.pl, Internet www.kpmg.pl

© 2021 KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., polska spółka komandytowa i członek globalnej organizacji KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Limited, prywatną spółką angielską z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Podstawa Opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- Krajowych Standardów Badania w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów („KSB”) uchwałą nr 3430/52a/2019 z dnia 21 marca 2019 r. oraz uchwałą nr 1107/15a/2020 z dnia 8 września 2020 r.;
- ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym („ustawa o biegłych rewidentach”);
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia

2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającego decyzję Komisji 2005/909/WE („rozporządzenie UE”);

- innych obowiązujących przepisów prawa.

Nasza odpowiedzialność zgodnie z tymi regulacjami została opisana w sekcji Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Niezależność i etyka

Jesteśmy niezależni od Grupy Kapitałowej zgodnie z Międzynarodowym kodeksem etyki zawodowych księgowych (w tym Międzynarodowymi standardami niezależności) Rady Międzynarodowych Standardów Etycznych dla Księgowych („Kodeks IESBA”), przyjętym uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do naszego badania

skonsolidowanego sprawozdania finansowego w Polsce i spełniliśmy wszystkie obowiązki etyczne wynikające z tych wymogów i Kodeksu IESBA. W trakcie badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Grupy Kapitałowej zgodnie z wymogami niezależności określonymi w ustawie o biegłych rewidentach oraz w rozporządzeniu UE.

Kluczowe sprawy badania

Kluczowe sprawy badania są to sprawy, które według naszego zawodowego osądu były najbardziej znaczące podczas naszego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy. Obejmują one najbardziej znaczące ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia

spowodowanego oszustwem. Do spraw tych odnieśliśmy się w kontekście naszego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego jako całości, a przy formułowaniu naszej opinii podsumowaliśmy naszą reakcję na te rodzaje ryzyka. Nie wyrażamy osobnej opinii na temat tych spraw. Zidentyfikowaliśmy następujące kluczowe sprawy badania:

Wycena rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia dla ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych („OC komunikacyjne”)

Wartość księgową rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto dla ubezpieczeń OC komunikacyjnych na dzień 31 grudnia 2020 r.: 15.030 mln złotych i na dzień 31 grudnia 2019 r.: 14.639 mln złotych.

Odniesienie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego: Nota 41.1.1 „Ubezpieczenia majątkowe i osobowe”, Nota 41.2.1 „Ubezpieczenia majątkowe i osobowe”, Nota 41.3 „Dane ilościowe” informacji dodatkowych i not objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Kluczowa sprawa badania

Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia dla ubezpieczeń OC komunikacyjnych stanowią istotny element rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wykazywanych w zobowiązaniach Grupy Kapitałowej. W ramach tego salda przedmiotem naszego badania były między innymi:

- rezerwa na szkody osobowe dotyczące rent, które zaistniały do dnia 31 grudnia 2020 r. i zostały zgłoszone do Grupy Kapitałowej („rezerwy rentowe”),
- rezerwy na szkody osobowe i majątkowe, które zaistniały do dnia 31 grudnia 2020 r., ale nie zostały jeszcze zgłoszone do Grupy Kapitałowej, w tym na zadośćuczynienia („rezerwy IBNR”).

Wycena rezerw rentowych oraz rezerw IBNR wiąże się z istotną niepewnością dotyczącą szacunków, gdyż wymaga od Kierownika Jednostki dominującej wypracowania profesjonalnych osądów oraz złożonych i subiektywnych założeń. W szczególności niepewność szacunków dotyczy rozwoju szkód osobowych, w tym rent oraz szkód z tytułu zadośćuczynień, co wynika z braku pełnej informacji dotyczącej tego typu szkód zaistniałych w przeszłości, dla których nadal istnieje ryzyko wypłaty świadczeń.

Nasza reakcja

Nasze procedury badania, przeprowadzone przy wsparciu ze strony naszych własnych specjalistów z zakresu aktuariatu, obejmowały, między innymi:

- ocenę stosowanych przez Kierownika Jednostki dominującej metod szacowania rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia dla ubezpieczeń OC komunikacyjnych poprzez odniesienie się do wymogów prawnych i regulacyjnych, w tym odpowiednich standardów sprawozdawczości finansowej, a także ocenę ciągłości ich stosowania;
- testowanie zaprojektowania, wdrożenia i działania kluczowych mechanizmów kontrolnych wbudowanych w procesy:
  - tworzenia i aktualizacji założeń aktuarialnych;
  - weryfikacji jakości danych o szkodach wypłaconych i zgłoszonych, służących m.in. kalkulacji rezerw IBNR;
  - weryfikacji jakości danych takich jak wiek i płeć rentobiorcy, wysokość świadczenia rentowego czy rodzaj renty, służących wyliczeniom rezerw rentowych i rezerw IBNR;

Ponadto istnieje naturalna niepewność co do ostatecznej wartości wypłat, wynikająca między innymi z czynników demograficznych oraz braku szczegółowych rozwiązań prawnych regulujących wysokość wypłat z tytułu zadośćuczynień.

Stosunkowo niewielkie zmiany w znaczących założeniach mogą mieć istotny wpływ na wycenę rezerw rentowych oraz rezerw IBNR. Znaczącymi założeniami są: współczynniki rozwoju szkód, stopy dyskontowe, zmiany wysokości świadczeń rentowych w przyszłości, przewidywany okres ich wypłaty oraz założenia dotyczące zakładanej śmiertelności.

Wyliczenie rezerw rentowych oraz rezerw IBNR wymaga zastosowania skomplikowanych formuł i budowy narzędzi obliczeniowych, które mogą nie działać prawidłowo i/ lub do których mogą zostać wykorzystane niepoprawne/ niekompletne dane i/ lub opisane powyżej założenia. Ponadto istnieje szereg dopuszczalnych metod aktuarialnych służących ustalaniu wysokości rezerw rentowych oraz rezerw IBNR (w tym rezerw na szkody z tytułu zadośćuczynień), a ocena zasadności zastosowania konkretnej metody oraz założeń wymaga istotnego osądu Kierownika Jednostki dominującej.

Z powyższych względów wycena rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia dla ubezpieczeń OC komunikacyjnych została przez nas uznana za kluczową sprawę badania.

- niezależne przeliczenie istotnych rezerw IBNR oraz wyjaśnienie wszelkich istotnych różnic w stosunku do kalkulacji dokonanych przez Kierownika Jednostki dominującej;
- niezależne przeliczenie istotnych rezerw rentowych oraz wyjaśnienie wszelkich istotnych różnic w stosunku do kalkulacji dokonanych przez Kierownika Jednostki dominującej;
- w zakresie sporządzonych przez Kierownika Jednostki dominującej analiz historycznego wykorzystania rezerw IBNR:
  - ocenę metod przyjętych przy sporządzaniu tych analiz;
  - ocenę wyników tych analiz;
  - zastosowanie tych wyników do oceny metod i znaczących założeń przyjętych przez Kierownika Jednostki dominującej w wycenie rezerw IBNR na dzień 31 grudnia 2020 r.;
- ocenę kompletności i jakości danych wejściowych oraz racjonalności znaczących założeń przyjętych przez Kierownika Jednostki dominującej do wyceny rezerw rentowych i rezerwy IBNR, w szczególności:
  - dla współczynników rozwoju szkód, ocenę sposobu ich ustalenia w oparciu o historyczne dane o szkodach wypłaconych i zgłoszonych;
  - dla stopy dyskontowej, porównanie przyjętego przez Kierownika Jednostki dominującej poziomu do wysokości historycznych stóp zwrotu z portfela lokat oraz dostępnych prognoz i danych rynkowych;
  - dla zmian wartości świadczeń rentowych (indeksacja świadczeń rentowych), ocenę wyników analiz historycznych zmian wartości świadczeń rentowych;
  - dla przyjętych tablic śmiertelności, porównanie z publicznie dostępnymi danymi statystycznymi dotyczącymi liczby zgonów w Polsce w poszczególnych przedziałach wiekowych;

- ocenę wpływu zmian w opisanych powyżej znaczących założeniach na zmianę wysokości rezerw rentowych i rezerw IBNR w badanym okresie;
- analizę zmian w czasie wartości rezerw rentowych i rezerw IBNR;
- analizę wpływu pandemii COVID-19 na wycenę rezerw IBNR.

Wycena rezerwy ubezpieczeń na życie

Wartość księgową rezerwy ubezpieczeń na życie brutto na dzień 31 grudnia 2020 r.: 16.309 mln złotych i na dzień 31 grudnia 2019 r.: 16.346 mln złotych.

Odniesienie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego: Nota 41.1.2 „Ubezpieczenia na życie”, Nota 41.2.2 „Ubezpieczenia na życie”, Nota 41.3 „Dane ilościowe” informacji dodatkowych i not objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Kluczowa sprawa badania

Rezerwa ubezpieczeń na życie stanowi istotny element rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wykazanych w zobowiązaniach Grupy Kapitałowej.

Wycena rezerwy ubezpieczeń na życie wiąże się z istotną niepewnością dotyczącą szacunków, gdyż wymaga od Kierownika Jednostki dominującej wypracowania profesjonalnych osądów oraz wykorzystania złożonych i subiektywnych założeń, w tym takich o długim horyzoncie czasowym. Założenia te służą za dane wejściowe do modeli wyceny wykorzystujących metody aktuarialne.

Stosunkowo niewielkie zmiany w znaczących założeniach mogą mieć istotny wpływ na wycenę rezerwy ubezpieczeń na życie. Znaczącymi założeniami są stopy techniczne oraz założenia dotyczące śmiertelności, wypadkowości i zachorowalności.

Ponadto wyliczenie rezerwy ubezpieczeń na życie wymaga zastosowania skomplikowanych formuł i budowy narzędzi obliczeniowych, które mogą być niepoprawnie zdefiniowane i/ lub do których mogą zostać wykorzystane niepoprawne lub niekompletne dane lub założenia.

Nasza reakcja

Nasze procedury badania, przeprowadzone przy wsparciu ze strony naszych własnych specjalistów z zakresu aktuariatu, obejmowały, między innymi:

- ocenę stosowanych przez Kierownika Jednostki dominującej kluczowych założeń – wysokości stóp technicznych, śmiertelności, wypadkowości oraz zachorowalności – poprzez odniesienie się do wymogów prawnych i regulacyjnych, w tym odpowiednich standardów sprawozdawczości finansowej;
- testowanie zaprojektowania, wdrożenia i działania kluczowych mechanizmów kontrolnych wbudowanych w procesy:
  - tworzenia i aktualizacji założeń aktuarialnych;
  - weryfikacji jakości danych polisowych takich jak rodzaj ubezpieczenia, wiek i płeć ubezpieczonego, suma i okres ubezpieczenia;
  - wyliczenia rezerwy ubezpieczeń na życie

Z powyższych względów wycena rezerwy ubezpieczeń na życie została przez nas uznana za kluczową sprawę badania.

- ocenę kompletności i jakości danych wejściowych oraz racjonalności znaczących założeń przyjętych przez Kierownika Jednostki dominującej do wyceny rezerwy ubezpieczeń na życie na dzień 31 grudnia 2020 r., w szczególności dla stóp technicznych, tablic śmiertelności, współczynników wypadkowości oraz zachorowalności poprzez porównanie do ich historycznych wartości oraz dostępnych prognoz lub innych danych rynkowych i statystycznych. Ocena racjonalności obejmowała również wpływ COVID-19 na założenia, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu na stopy procentowe, przyjęte założenia dotyczące śmiertelności oraz sposób ich ujęcia w rezerwach techniczno – ubezpieczeniowych;
- niezależne przeliczenie rezerwy ubezpieczeń na życie na dzień 31 grudnia 2020 r., dla próbki wybranych kluczowych grup produktów;
- ocenę adekwatności rezerwy ubezpieczeń na życie poprzez porównanie do wyników testu wystarczalności zobowiązań przeprowadzonego przez Kierownika Jednostki Dominującej. Nasza ocena adekwatności obejmowała również analizę poprawności testu.

Oczekiwane straty kredytowe dla należności od klientów oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe w działalności bankowej

---

Wartość bilansowa należności od klientów z tytułu kredytów w działalności bankowej wyniosła na dzień 31 grudnia 2020 r.: 197.288 mln złotych i na dzień 31 grudnia 2019 r.: 194.868 mln złotych. Wartość odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla należności od klientów z tytułu kredytów z działalności bankowej wyniosła na dzień 31 grudnia 2020 r.: 13.376 mln złotych i na dzień 31 grudnia 2019 r.: 11.704 mln złotych. Wartość rezerw na udzielone gwarancje i poręczenia wyniosła na dzień 31 grudnia 2020 r.: 555 mln złotych, i na dzień 31 grudnia 2019 r.: 358 mln złotych.

Wynik z tytułu odpisów na oczekiwane straty kredytowe wyniósł za 2020 r.: -3.117 mln złotych, a za 2019 r.: - 2.148 mln złotych.

<i>Kluczowa sprawa badania</i>	<i>Nasza reakcja</i>
<p>Należności od klientów z tytułu kredytów wyceniane są według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej odnoszonej w inne całkowite dochody z uwzględnieniem odpisu na oczekiwane straty kredytowe. W procesie szacowania odpisów wyróżnia się dwa zasadnicze etapy – identyfikację przesłanek utraty wartości lub istotnego wzrostu ryzyka kredytowego oraz pomiar oczekiwanych strat kredytowych.</p> <p>Przesłanki utraty wartości oraz istotnego wzrostu ryzyka kredytowego identyfikowane są głównie na podstawie terminowości obsługi zadłużenia, sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorców oraz aktualnego poziomu prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w porównaniu do wartości tego parametru na moment początkowego ujęcia ekspozycji, natomiast odpisy na oczekiwane straty kredytowe są szacowane indywidualnie oraz dla portfeli jednorodnych przy wykorzystaniu metod statystycznych na podstawie parametrów ryzyka. Znaczącymi założeniami dla metody portfelowej są parametry ryzyka, takie jak prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD), strata w momencie niewykonania zobowiązania (LGD), wartość ekspozycji na moment niewykonania zobowiązania (EAD), czy kryteria/progi alokacji do kategorii ryzyka (koszyków), które są wyznaczone dla jednorodnych grup należności kredytowych w oparciu o dane historyczne, przy uwzględnieniu oczekiwanych warunków makroekonomicznych.</p> <p>Odpisy stanowią szacunek strat kredytowych oczekiwanych w odniesieniu do należności kredytowych na dzień sprawozdawczy w horyzoncie 12 miesięcy bądź całego okresu życia ekspozycji.</p>	<p>W ramach procedur badania dokonaliśmy krytycznej oceny procesu oraz polityk rachunkowości w zakresie tworzenia odpisów na oczekiwane straty kredytowe dla należności od klientów z tytułu kredytów, pod kątem zgodności z wymogami odpowiednich standardów sprawozdawczości finansowej.</p> <p>Procedury badania, przeprowadzone przy wsparciu naszych wewnętrznych specjalistów z zakresu zarządzania ryzykiem finansowym oraz systemów informatycznych, obejmowały między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ocenę zaprojektowania i wdrożenia kluczowych kontroli wewnętrznych (w tym ogólnych kontroli systemów informatycznych) w procesie klasyfikacji ekspozycji kredytowych do kategorii ryzyka (koszyków) oraz szacowania odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych (w tym monitorowanie wartości zabezpieczeń), jak również testowanie skuteczności działania tych kontroli; — analizę metodyki szacowania parametrów ryzyka oraz odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych zarówno metodą indywidualną, jak i portfelową pod kątem zgodności z wymogami odpowiedniego standardu rachunkowości, jak i najlepszą praktyką rynkową; — procedury analityczne w zakresie struktury i dynamiki zmian salda kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz parametrów ryzyka odzwierciedlających jakość portfela kredytowego, oraz poziomu odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych, mające na celu identyfikację grup kredytów i pożyczek z niedoszacowanymi odpisami na oczekiwane straty kredytowe;

Zgodnie z wymogami odpowiedniego standardu rachunkowości pomiar oczekiwanych strat kredytowych uwzględnia prognozy dotyczące przyszłych warunków gospodarczych. Przyjęcie założeń odnośnie oczekiwanych scenariuszy makroekonomicznych oraz prawdopodobieństwa ich wystąpienia wymaga od Kierownika Jednostki dominującej zastosowania istotnej dozy osądu.

Głównym obszarem ryzyka jest brak identyfikacji istniejących przesłanek utraty wartości oraz istotnego wzrostu ryzyka kredytowego, dobór niewłaściwych danych do wyznaczenia parametrów modelu statystycznego, w tym zastosowanie niewłaściwych założeń makroekonomicznych, które mogą nie odzwierciedlać oczekiwanego poziomu strat kredytowych na dany dzień sprawozdawczy. W odniesieniu do kredytów ocenianych indywidualnie występuje ryzyko przyjęcia niewłaściwych założeń w zakresie zastosowania scenariuszy odzysku oraz wyceny zabezpieczeń. Ponadto występuje ryzyko błędów oraz oszustwa w procesie kalkulacji odpisów. Stosunkowo niewielka zmiana znaczących założeń i parametrów modelu takich jak dane oraz metody, może mieć istotny wpływ na szacunek oczekiwanych strat kredytowych.

W związku z pandemią COVID-19 i jej wpływem na otoczenie makroekonomiczne, niepewność szacunku oczekiwanych strat kredytowych istotnie wzrosła względem poprzednich lat. Wzrost niepewności wywołany nagłą negatywną zmianą sytuacji makroekonomicznej wymagał od Kierownika Jednostki dominującej zastosowania istotnego osądu, zarówno w zakresie przyjętych scenariuszy makroekonomicznych, jak i poprzez wprowadzenie czasowych zmian jakościowych do istniejących modeli ryzyka kredytowego, które zostały opracowane w oparciu o analizę obserwowanych w przeszłości parametrów szkodowości uzupełnioną oceną ekspercką. Zmiany te były konieczne ponieważ funkcjonujące w Grupie Kapitałowej modele, ze względu na swoją konstrukcję jak i zakres danych, na których zostały zbudowane, nie mogły w pełni odzwierciedlić wpływu gwałtownej zmiany w otoczeniu gospodarczym na oczekiwane straty kredytowe.

Obszar ten uznaliśmy za kluczową sprawę badania, ponieważ szacowanie odpisów na oczekiwane straty kredytowe wiąże się ze

- z uwzględnieniem wyników oceny historycznej poprawności szacunku przeprowadzonej przez Grupę Kapitałową, krytyczną ocenę znaczących założeń oraz danych wejściowych wykorzystanych w estymacji oczekiwanych strat kredytowych dla poszczególnych kluczowych parametrów ryzyka kredytowego, takich jak w szczególności logika transferu pomiędzy koszykami, prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD), wartość ekspozycji na moment niewykonania zobowiązania (EAD), czy strata wynikająca z niewykonania zobowiązania (LGD);
- ocenę adekwatności odpisów na straty oczekiwane w horyzoncie 12 miesięcy poprzez odniesienie do strat kredytowych realizowanych na poszczególnych portfelach jednorodnych w przeszłości;
- analizę poprawności alokacji kredytów i pożyczek udzielonych klientom do koszyków z uwzględnieniem kryteriów jakościowych i ilościowych;
- ocenę poprawności przypisania parametrów modelu oczekiwanych strat kredytowych do poszczególnych kredytów i pożyczek udzielonych klientom na podstawie charakterystyk portfeli jednorodnych, np. klasy ratingowej, statusu przeterminowania;
- krytyczną ocenę znaczących założeń modelu, jak również czasowych zmian jakościowych do modelu mających na celu uwzględnienie wpływu pandemii COVID-19 na oczekiwane straty kredytowe, w tym: (i) racjonalności założeń odnośnie oczekiwanych scenariuszy makroekonomicznych, (ii) poprawności parametrów szkodowości w kontekście zakładanych scenariuszy makroekonomicznych, (iii) poprawności zmian w metodyce kalkulacji parametrów oczekiwanych strat kredytowych, (iv) poprawności traktowania przyznanych udogodnień dla kredytobiorców z punktu widzenia alokacji do koszyków;
- niezależną rekalkulację wybranych parametrów statystycznych oraz odpisów z tytułu utraty wartości wyliczanych metodą portfelową, w tym wybranych komponentów metodyki mających na celu uwzględnienie wpływu pandemii COVID-19;
- dla istotnych należności analizowanych indywidualnie na podstawie wybranej

znaczącym nieodłącznym ryzykiem błędów oraz oszustwa, a także niepewnością i wymaga od Kierownika Jednostki dominującej zastosowania istotnego osądu oraz, biorąc pod uwagę wielkość portfela kredytowego, ma istotny wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

próby, uwzględniając skalę narażenia kredytobiorców na skutki COVID-19 – ocenę poprawności identyfikacji istotnego wzrostu ryzyka kredytowego oraz przesłanek utraty wartości, a dla aktywów z utratą wartości krytyczną ocenę znaczących założeń przyjętych przez Grupę Kapitałową oraz niezależne przeliczenie wartości odpisów;

- ocenę kompletności i poprawności ujawnień w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w zakresie istotnych osądów i szacunków dotyczących oczekiwanych strat kredytowych, w tym niepewności wynikającej z możliwych skutków pandemii COVID-19, jak również analizy wrażliwości poziomu oczekiwanych strat kredytowych względem znaczących założeń zastosowanych w modelu.

8

Ryzyko prowadzenia działalności, w tym sprawy sporne i reklamacje klientów w działalności bankowej

Wartość księgową należności od klientów z tytułu kredytów w CHF wyniosła na dzień 31 grudnia 2020 r.: 2.617 mln złotych i na dzień 31 grudnia 2019 r.: 2.695 mln złotych. Z tytułu ryzyka związanego z obecnymi i potencjalnymi sprawami sądowymi z kredytobiorcami, którzy uzyskali w przeszłości kredyty hipoteczne denominowane lub indeksowane w CHF, wartość bilansowa portfela kredytowego na dzień 31 grudnia 2020 r. została pomniejszona o 345 mln złotych oraz utworzono rezerwę w kwocie 91 mln złotych, a na dzień 31 grudnia 2019 r.: 37 mln złotych i 22 mln złotych odpowiednio.

Odniesienie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego: Nota 7.5.3.2 „Ryzyko walutowe”, Nota 38 „Utrata wartości aktywów finansowych” oraz Nota 47 „Rezerwy” informacji dodatkowych i not objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. rezerwy z tytułu zwrotu części opłat i prowizji pobranych od klientów w związku z udzielonymi kredytami konsumpcyjnymi, które zostały przedpłacone wyniosły 128 mln złotych i na dzień 31 grudnia 2019 r.: 254 mln złotych. Odniesienie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego: Nota 47 „Rezerwy” informacji dodatkowych i not objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Kluczowa sprawa badania

Podmioty Grupy Kapitałowej działające na rynku regulowanym narażone są na ryzyko zmian w interpretacji przepisów prawa oraz zdarzenia (inne niż wynikające z ryzyka kredytowego), które mogą skutkować niższymi niż umowne przepływami pieniężnymi z kontraktów finansowych z klientami lub ujawnieniem się,

Nasza reakcja

Nasze procedury badania obejmowały między innymi:

- ocenę zaprojektowania, wdrożenia i testy skuteczności działania kluczowych kontroli wewnętrznych w zakresie identyfikacji, monitorowania i dokonywania szacunku ryzyka

wynikającego ze zdarzeń przeszłych, obowiązku lub zobowiązania, których uregulowanie będzie wymagać wydatkowania środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne („kwota ryzyka”).

Na dzień 31 grudnia 2020 r. w szczególności odnosi się to do skutków dwóch wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej („TSUE”) z dnia 11 września 2019 r. (sprawa C-383/18) oraz z dnia 3 października 2019 r. (sprawa C-260/18). Chociaż żaden z tych wyroków nie odnosił się bezpośrednio do Grupy Kapitałowej, to wywołały one skutki, o których piszemy poniżej oraz opisane w nocie 47 „Rezerwy”

wynikającego z reklamacji i spraw spornych z klientami;

- analizę korespondencji, raportów i zaleceń pokontrolnych otrzymanych przez podmioty Grupy Kapitałowej od organów regulacyjnych;
- ocenę wewnętrznych analiz i raportów Grupy Kapitałowej w zakresie ryzyka braku zgodności z przepisami oraz ryzyka prowadzenia działalności;
- analizę skarg i reklamacji zgłoszonych przez klientów oraz ich wpływu (w tym potencjalnego) na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej,
- analizę potwierdzeń spraw sądowych otrzymanych od zewnętrznych kancelarii reprezentujących podmioty Grupy Kapitałowej oraz dokonanego przez te kancelarie szacunku skutków finansowych wynikających z tych spraw;

9

Wyrok TSUE z dnia 11 września 2019 r.

Wyrok zmienił interpretację zapisów Ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim w zakresie obowiązku zwrotu części opłat i prowizji pobranych od klientów w związku z udzielanymi kredytami konsumenckimi w przypadku spłaty kredytu przed kontraktowym terminem wymagalności. Grupa Kapitałowa dokonała szacunku najbardziej prawdopodobnych wydatków, które będą poniesione w związku z powyższym, a które odnoszą się do spodziewanej liczby reklamacji z tytułu dokonanych w przeszłości wcześniejszych spłat kredytów konsumenckich.

Szacunki ryzyka wynikającego z wyroku TSUE obarczone są istotną niepewnością w zakresie przyjętych założeń dotyczących między innymi oczekiwanej liczby reklamacji i kwoty zwrotów. Stosunkowo niewielka zmiana znaczących założeń może mieć istotny wpływ na wynik Grupy Kapitałowej.

Wyrok TSUE z dnia 3 października 2019 r.

W wyniku wyroku zwiększyła się liczba pozwów przeciwko Grupie Kapitałowej wnoszonych przez kredytobiorców, którzy zaciągnęli w przeszłych latach kredyty

- analizę opinii prawnej zawierającej ocenę skutków wyroku TSUE z dnia 3 października 2019 r. dla Grupy Kapitałowej w kontekście innych wyroków sądów powszechnych w Polsce w podobnych sprawach wydanych po wyroku TSUE, z uwzględnieniem charakterystyki praktyk i wzorców umownych wykorzystywanych przez Grupę Kapitałową dla kredytów CHF oraz ocenę prawdopodobieństwa kształtowania się określonych przez Grupę Kapitałową scenariuszy w zakresie możliwych rozstrzygnięć;
- ocenę racjonalności znaczących założeń, takich jak prawdopodobieństwo przyjmowanych scenariuszy, liczba spodziewanych pozwów oraz roszczeń ze strony klientów, prawdopodobieństwo przegranej, prawdopodobieństwo możliwych rozstrzygnięć przez sądy na podstawie zaobserwowanych dotychczas w Grupie Kapitałowej i na rynku trendów w tym zakresie;
- ocenę poprawności założeń i oszacowania skutków finansowych dla Grupy Kapitałowej w przypadku

hipoteczne denominowane lub indeksowane do CHF („kredyty CHF”). Grupa Kapitałowa oceniła, iż wzrost ten może utrzymać się przez pewien czas w przyszłości, co przy braku jednolitej linii orzeczniczej w tym zakresie może skutkować niższymi oczekiwanymi przepływami pieniężnymi z tytułu kredytów CHF niż te wynikające z zawartych umów. W celu określenia szacunku nowych oczekiwanych przepływów pieniężnych z portfela kredytów CHF Grupa Kapitałowa dokonała analizy scenariuszowej w zakresie przyszłych możliwych zdarzeń, biorąc pod uwagę zarówno drogę sądową, jak i ugody z klientami i przyjmując znaczące założenia odnośnie spodziewanej liczby pozwów, prawdopodobieństwa przegranej, prawdopodobieństwa możliwych rozstrzygnięć przez sądy, jak również szacując skalę możliwych ugod z klientami.

zastosowania scenariusza ugod z klientami;

- analizę wrażliwości szacunków na zmiany w znaczących założeniach i ocenę, czy przyjęty poziom tych założeń wskazuje na stronniczość Kierownika Jednostki dominującej;
- ocenę kompletności i poprawności ujawnień wymaganych przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, które są związane z zaprezentowanymi szacunkami.

10

Szacunki ryzyka wynikającego z kredytów denominowanych lub indeksowanych do CHF obarczone są istotną niepewnością w zakresie przyjmowanych znaczących założeń. Stosunkowo niewielka zmiana znaczących założeń może mieć istotny wpływ na wynik Grupy Kapitałowej.

Z powyższych powodów dokonanie wiarygodnego szacunku kwoty ryzyka oraz odpowiednie ujawnienia w tym zakresie w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej uważamy za kluczową sprawę badania.

Utrata wartości firmy

Wartość księgową wartości firmy na dzień 31 grudnia 2020 r.: 2.776 mln złotych i na dzień 31 grudnia 2019 r.: 4.034 mln złotych.

Odniesienie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego: Nota 27 „Wartość firmy” informacji dodatkowych i not objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Kluczowa sprawa badania

Na dzień 31 grudnia 2020 r. w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej wykazano wartość firmy w kwocie 2.776 mln złotych. Poszczególne wartości firmy zostały opisane przez Kierownika Jednostki

Nasza reakcja

Nasze procedury badania, przeprowadzone przy wsparciu ze strony naszych własnych specjalistów z zakresu wycen, obejmowały między innymi:

przypisane przez Kierownika Jednostki dominującej do ośrodków wypracowujących środki pieniężne („OWŚP”) i dla każdego OWŚP wykonany został test na utratę wartości.

Testy te polegały na porównaniu wartości bilansowej danego OWŚP z jego wartością odzyskiwalną, szacowaną w oparciu o wartość użytkową, tj. bieżącą, szacunkową wartość przyszłych przepływów pieniężnych.

Oszacowanie wartości odzyskiwalnej jest procesem złożonym i wymaga od Kierownika Jednostki dominującej wypracowania profesjonalnych osądów oraz wykorzystania złożonych i subiektywnych założeń.

- ocenę przeprowadzonej przez Kierownika Jednostki dominującej identyfikacji OWŚP, w tym do których przypisana została wartość firmy i na poziomie których został przeprowadzony test na utratę wartości dla poszczególnych składników aktywów;
- w odniesieniu do zastosowanych przez Kierownika Jednostki dominującej modeli wyceny wartości użytkowej:
  - ocenę czy modele wykorzystywane przez Kierownika Jednostki dominującej do szacowania wartości użytkowej poszczególnych OWŚP spełniają wymogi odpowiednich standardów sprawozdawczości finansowej;

11

Stosunkowo niewielkie zmiany w znaczących założeniach mogą mieć istotny wpływ na wycenę wartości odzyskiwalnej. Znaczącymi założeniami w procesie szacowania wartości odzyskiwalnej są: wartości przyszłych przepływów pieniężnych, stopy wzrostu w okresie rezydualnym, stopy dyskonta, w tym stopy wolnej od ryzyka, premii za ryzyko rynkowe oraz parametru beta.

Z powyższych względów zagadnienie utraty wartości firmy zostało przez nas uznane za kluczową sprawę badania.

- analizę przedstawionych modeli kalkulacji wartości użytkowej poszczególnych OWŚP pod kątem matematycznej poprawności oraz logicznej spójności;
- ocenę racjonalności przyjętych stóp dyskontowych poprzez porównanie do funkcjonujących na rynkach stóp wolnych od ryzyka, a także premii za ryzyko rynkowe i parametru beta dostosowanych do specyfiki działalności testowanego OWŚP;
- ocenę prognozowanych wyników finansowych poszczególnych OWŚP poprzez odniesienie do historycznych wyników oraz jakości budżetowania w okresach poprzednich;
- ocenę racjonalności przyjętych stóp wzrostu w okresie rezydualnym poprzez porównanie do danych rynkowych.

Odpowiedzialność Kierownika i Rady Nadzorczej Jednostki dominującej za skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Kierownik Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawiającego rzetelny i jasny obraz oraz z obowiązkami Grupy Kapitałowa

zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości albo zamierza dokonać likwidacji Grupy

oraz z obowiązującymi Stropy Kapitałowej przepisami prawa i statutem Jednostki dominującej, a także za kontrolę wewnętrzną, którą Kierownik Jednostki dominującej uznaje za niezbędną, aby zapewnić sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając skonsolidowane sprawozdanie finansowe Kierownik Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Grupy Kapitałowej do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, kwestii związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie założenia kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Kierownik Jednostki dominującej

nie zamierza dokonać likwidacji Grupy Kapitałowej, zaniechać prowadzenia działalności, albo gdy nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania prowadzenia działalności.

Zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („ustawa o rachunkowości”), Kierownik oraz członkowie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w tej ustawie. Członkowie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej są odpowiedzialni za nadzór nad procesem sprawozdawczości finansowej Grupy Kapitałowej.

12

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Celem badania jest uzyskanie racjonalnej pewności, czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje ekonomiczne użytkowników podejmowane na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Grupy Kapitałowej ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jej spraw przez Kierownika Jednostki dominującej, obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i szacujemy ryzyka istotnego zniekształcenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem

lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż istotnego zniekształcenia wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może obejmować zмовę, fałszerstwo, celowe pominięcie, wprowadzenie w błąd lub obejście systemu kontroli wewnętrznej;

- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosowanej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności działania kontroli wewnętrznej Grupy Kapitałowej;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych z nimi ujawnień dokonanych przez Kierownika Jednostki dominującej;
- wyciągamy wnioski na temat odpowiedniości zastosowania przez Kierownika Jednostki dominującej zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie

uzyskanych dowodów badania, oceniamy, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub okolicznościami, które mogą poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Grupy Kapitałowej do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w sprawozdaniu z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego na powiązane ujawnienia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieodpowiednie, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia sprawozdania z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Grupa

Kapitałowa zaprzestanie kontynuacji działalności;

- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i treść skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, a także czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe odzwierciedla stanowiące ich podstawę transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację;
- uzyskujemy wystarczające i odpowiednie dowody badania odnośnie informacji finansowych jednostek lub działalności gospodarczych wewnątrz Grupy Kapitałowej w celu wyrażenia opinii na temat skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Jesteśmy odpowiedzialni za kierowanie, nadzór i przeprowadzenie badania Grupy Kapitałowej i pozostajemy wyłącznie odpowiedzialni za naszą opinię z badania.

13

Przekazujemy Komitetowi Audytu Jednostki dominującej informacje między innymi o planowanym zakresie i terminie przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleniach badania, w tym wszelkich znaczących słabościach kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Przekazujemy Komitetowi Audytu Jednostki dominującej oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz informujemy o wszystkich powiązaniach i innych sprawach, które mogłyby być racjonalnie uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności, a tam gdzie ma to zastosowanie, informujemy o działaniach podjętych w celu wyeliminowania zagrożeń lub zastosowanych zabezpieczeniach.

Spośród spraw przekazywanych Komitetowi Audytu Jednostki dominującej wskazaliśmy te sprawy, które były najbardziej znaczące podczas badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za bieżący okres sprawozdawczy uznając je za kluczowe sprawy badania. Opisujemy te sprawy w naszym sprawozdaniu z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, chyba że przepisy prawa lub regulacje zabraniają ich publicznego ujawnienia lub gdy, w wyjątkowych okolicznościach, ustalimy, że sprawa nie powinna być komunikowana w naszym sprawozdaniu, ponieważ można byłoby racjonalnie oczekiwać, że negatywne konsekwencje wynikające z jej ujawnienia przeważałyby korzyści takiej informacji dla interesu publicznego.

Inne informacje

Na inne informacje składają się:

- Wybrane dane finansowe;
- Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PZU i PZU SA za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2020 r. („Sprawozdanie z działalności”) sporządzone łącznie ze sprawozdaniem

Zarządu z działalności Jednostki dominującej wraz z oświadczeniem o stosowaniu ładu korporacyjnego, które jest wyodrębnioną częścią tego Sprawozdania z działalności oraz zawierające list Prezesa Zarządu do Akcjonariuszy i oświadczenie Zarządu Jednostki dominującej odnośnie

- sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz Sprawozdania z działalności;
- odrębne Sprawozdanie dotyczące informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej PZU i PZU SA za rok 2020, o którym mowa w art. 55 ust. 2c ustawy o rachunkowości, sporządzone łącznie z odrębnym sprawozdaniem na temat informacji niefinansowych Jednostki dominującej
- Oświadczenie Rady Nadzorczej PZU SA w zakresie oceny sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PZU i PZU SA oraz jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego;
- Oświadczenie Rady Nadzorczej PZU SA w zakresie funkcjonowania Komitetu Audytu w związku z publikacją jednostkowego i skonsolidowanego raportu rocznego za 2020 r.;
- Informacja Zarządu Jednostki dominującej o dokonaniu wyboru firmy audytorskiej razem („Inne informacje”).

Odpowiedzialność Kierownika i Rady Nadzorczej Jednostki dominującej

Kierownik Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za Inne informacje zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa.

Kierownik oraz członkowie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej są zobowiązani do zapewnienia, aby Sprawozdanie z działalności

wraz z oświadczeniem o stosowaniu ładu korporacyjnego oraz sprawozdanie na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 55 ust. 2c ustawy o rachunkowości, spełniały wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Nasza opinia z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie obejmuje Innych informacji.

W związku z badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego naszym obowiązkiem jest zapoznanie się z Innymi

14

informacjami, i czyniąc to, rozważenie, czy nie są one istotnie niespójne ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, z naszą wiedzą uzyskaną w trakcie badania, lub w inny sposób wydają się być istotnie zniekształcone. Jeżeli na podstawie wykonanej pracy stwierdzimy istotne zniekształcenie w Innych informacjach, to jesteśmy zobowiązani poinformować o tym w naszym sprawozdaniu z badania.

Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach jest również wydanie opinii, czy Sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa oraz czy jest zgodne z informacjami zawartymi w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Ponadto zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach jesteśmy zobowiązani do wydania opinii, czy Grupa Kapitałowa w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego zawarła informacje wymagane przepisami prawa lub regulaminami, a w odniesieniu do określonych informacji wskazanych w tych przepisach lub regulaminach stwierdzenie, czy są one zgodne z mającymi zastosowanie przepisami prawa i informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz do poinformowania, czy Grupa Kapitałowa sporządziła odrębne sprawozdanie na temat informacji niefinansowych.

Opinia o Sprawozdaniu z działalności

Na podstawie pracy wykonanej w trakcie badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, naszym zdaniem, Sprawozdanie z działalności, we wszystkich istotnych aspektach:

- zostało sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa; oraz
- jest zgodne z informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Opinia o oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego

Naszym zdaniem, w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego, które jest wyodrębnioną częścią Sprawozdania z działalności, Grupa Kapitałowa zawarła informacje określone w paragrafie 70 ust. 6 punkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim („rozporządzenie”).

Ponadto naszym zdaniem informacje określone w paragrafie 70 ust. 6 punkt 5 lit. c-f, h oraz lit. i rozporządzenia zawarte w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego, we wszystkich istotnych aspektach:

- zostały sporządzone zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa, oraz
- są zgodne z informacjami zawartymi w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Informacja na temat informacji niefinansowych

Zgodnie z wymogami ustawy o biegłych rewidentach potwierdzamy, że Grupa Kapitałowa sporządziła odrębne sprawozdanie na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 55 ust. 2c ustawy o rachunkowości.

Nie wykonaliśmy żadnych prac atestacyjnych dotyczących odrębnego sprawozdania na temat informacji niefinansowych i nie wyrażamy jakiegokolwiek zapewnienia na jego temat.

Oświadczenie na temat Innych informacji

Ponadto oświadczamy, że w świetle wiedzy o Grupie Kapitałowej i jej otoczeniu uzyskanej podczas naszego badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdziliśmy

w Sprawozdaniu z działalności oraz pozostałych Innych informacjach istotnych zniekształceń.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Informacja o przestrzeganiu regulacji ostrożnościowych

Kierownik Jednostki dominującej odpowiada za zapewnienie zgodności działania Grupy Kapitałowej z regulacjami ostrożnościowymi, w tym utworzenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości w wysokości zapewniającej pełne wywiązywanie się z bieżących i przyszłych zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji oraz

posiadanie środków własnych w odpowiedniej wysokości oraz prawidłowe wyliczenie marginesu wypłacalności.

Naszym obowiązkiem jest poinformowanie w sprawozdaniu z badania, czy Grupa Kapitałowa przestrzega obowiązujących regulacji ostrożnościowych, określonych w odrębnych przepisach, w szczególności:

- czy Grupa Kapitałowa utworzyła na dzień 31 grudnia 2020 r. rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów rachunkowości, o których mowa w art. 277 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, w wysokości zapewniającej pełne wywiązywanie się z bieżących i przyszłych zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji, oraz
- dla zakładów ubezpieczeń na życie, w rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych („ustawa o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych”) czy zakład taki prawidłowo wyliczył margines wypłacalności i posiada środki własne, o których mowa w art. 106j ust. 3 pkt 3 tej ustawy, w wysokości nie niższej niż margines wypłacalności i nie niższej niż kapitał gwarancyjny.

Celem badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej nie było wyrażenie opinii na temat przestrzegania przez Grupę Kapitałową obowiązujących regulacji ostrożnościowych, a zatem nie wyrażamy opinii na ten temat.

W oparciu o przeprowadzone badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej, informujemy, że:

- nie zidentyfikowaliśmy przypadków naruszenia przez Grupę Kapitałową

w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2020 r. obowiązujących regulacji ostrożnościowych, określonych w odrębnych przepisach, w szczególności w zakresie utworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości na dzień 31 grudnia 2020 r. w wysokości zapewniającej pełne wywiązywanie się z bieżących i przyszłych zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji, które mogłyby mieć istotny wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej,

- do dnia 31 grudnia 2020 r. żaden z zakładów ubezpieczeń na życie z siedzibą w Polsce wchodzących w skład Grupy Kapitałowej nie zawierał umów z pracowniczymi funduszami emerytalnymi o przyjmowanie składek, o których mowa w art. 2 ust. 4 ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, w ramach których przejęłaby obsługę wszelkich ryzyk biometrycznych lub gwarancji związanych z realizacją programu emerytalnego pracodawcy zagranicznego. Tym samym, Grupa Kapitałowa nie była zobowiązana do wyliczenia marginesu wypłacalności, a także do posiadania środków własnych, o których mowa w art. 106j ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych.

Opinia na temat zgodności skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego w jednolitym elektronicznym formacie raportowania z wymogami rozporządzeń o regulacyjnych standardach technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania

W związku z badaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostaliśmy zaangażowani do przeprowadzania usługi atestacyjnej dającej racjonalną pewność w celu wyrażenia opinii czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2020 r. i za rok zakończony tego dnia sporządzone w jednolitym elektronicznym formacie raportowania zawarte w pakiecie sprawozdawczym o nazwie pzu-2020-12-31.zip („skonsolidowane sprawozdanie finansowe w formacie ESEF”)

zostało oznakowane zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2019/815 z dnia 17 grudnia 2018 r. uzupełniającym dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania oraz pozostałymi rozporządzeniami delegowanymi Komisji (UE) w odniesieniu do aktualizacji taksonomii, która ma być stosowana na potrzeby jednolitego

elektronicznego formatu raportowania, zwanymi łącznie dalej regulacyjnymi standardami technicznymi ESEF („RST ESEF”) oraz spełnia warunki techniczne

dotyczące specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania, które są określone w tych regulacjach.

Odpowiedzialność Kierownika i Rady Nadzorczej Jednostki dominującej

Kierownik Jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego w formacie ESEF zgodnie z wymogami dotyczącymi znakowania oraz warunkami technicznymi dotyczącymi specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania, które są określone w RST ESEF. Odpowiedzialność ta obejmuje wybór i zastosowanie odpowiednich znaczników XBRL, przy użyciu taksonomii określonej w RST ESEF.

Odpowiedzialność Kierownika Jednostki dominującej obejmuje również

zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymanie systemu kontroli wewnętrznej zapewniającego sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego w formacie ESEF wolnego od istotnych niezgodności spowodowanych oszustwem lub błędem.

Członkowie Rady Nadzorczej Jednostki dominującej są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, obejmującego również sporządzenie sprawozdań finansowych zgodnie z formatem wynikającym z obowiązujących przepisów prawa.

Odpowiedzialność Biegłego Rewidenta

Naszym celem było wyrażenie opinii czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe w formacie ESEF zostało oznakowane zgodnie z wymogami określonymi w RST ESEF oraz spełnia warunki techniczne dotyczące specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania, które są określone w tych regulacjach.

Naszą usługę przeprowadziliśmy zgodnie z postanowieniami Krajowego Standardu Usług Atestacyjnych 3000 (zmienionego) w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Usług Atestacyjnych 3000 (zmienionego) „Usługi atestacyjne inne niż badania lub przeglądy historycznych informacji

finansowych”, („KSUA 3000 (Z)”) przyjętego przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów („KRBR”) uchwałą nr 3436/52e/2019 z dnia 8 kwietnia 2019 r. (z późn. zm.). Standard ten nakłada na biegłego rewidenta obowiązek zaplanowania i wykonania procedur w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe w formacie ESEF zostało przygotowane zgodnie z przyjętymi kryteriami.

Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że usługa przeprowadzona zgodnie z KSUA 3000 (Z) zawsze wykryje istniejące istotne niezgodności.

17

Wybór procedur zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od jego oceny ryzyka wystąpienia istotnych niezgodności spowodowanych oszustwem lub błędem. Przeprowadzając ocenę tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę kontrolę wewnętrzną związaną ze sporządzeniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego w formacie ESEF zgodnie z przyjętymi kryteriami w celu zaplanowania stosownych procedur, które mają zapewnić biegłemu rewidentowi wystarczające i odpowiednie do okoliczności dowody. Ocena funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej nie została

przeprowadzona w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności jej działania. Przeprowadzone przez biegłego rewidenta procedury obejmowały również ocenę, czy zagadnienie będące przedmiotem usługi jest odpowiednie a przyjęte kryteria stosowne do danych okoliczności.

Przeprowadzone przez nas procedury obejmowały między innymi:

- uzyskanie zrozumienia procesu wyboru i zastosowania przez Jednostkę dominującą znaczników XBRL oraz zapewniania zgodności z RST ESEF, w tym

zrozumienie działania systemu kontroli wewnętrznej związanej z tym procesem,

- ocena spełnienia warunków technicznych dotyczących specyfikacji jednolitego elektronicznego formatu raportowania, w tym zastosowania formatu XHTML,
- uzgodnienie oznakowanych informacji umieszczonych w pakiecie sprawozdawczym zawierającym skonsolidowane sprawozdanie finansowe w formacie ESEF do czytelnego dla człowieka formatu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej,
- ocena kompletności oznakowania informacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w formacie ESEF przy użyciu znaczników XBRL,
- ocena czy użyte przez Jednostkę dominującą znaczniki XBRL z taksonomii określonej w RST ESEF zostały odpowiednio zastosowane oraz, że użyto rozszerzeń taksonomii w sytuacjach gdy w podstawowej taksonomii określonej w RST ESEF nie zidentyfikowano odpowiednich elementów, w tym czy dokonano prawidłowego zakotwiczenia zastosowanych rozszerzeń taksonomii w

Określenie kryteriów

Kryteria oceny zgodności skonsolidowanego sprawozdania finansowego w formacie ESEF

Opinia

Podstawę sformułowania naszej opinii stanowią kwestie opisane powyżej, dlatego opinia powinna być czytana z uwzględnieniem tych kwestii.

Uważamy, że uzyskane przez nas dowody stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z wykonania usługi atestacyjnej.

podstawowej taksonomii określonej w RST ESEF.

Jako firma stosujemy Międzynarodowy Standard Kontroli Jakości 1 - „Kontrola jakości firm przeprowadzających badania i przeglądy sprawozdań finansowych oraz wykonujących inne zlecenia usług atestacyjnych i pokrewnych” przyjęty przez KRBR uchwałą nr 2040/37a/2018 z dnia 3 marca 2018 r. (z późn. zm.) jako krajowy standard kontroli jakości, który wymaga od nas wdrożenia i utrzymywania kompleksowego systemu kontroli jakości z udokumentowaną polityką i procedurami dotyczącymi zgodności z zasadami etyki, standardami zawodowymi oraz mającymi zastosowanie regulacjami i przepisami prawa.

Spełniamy wymogi dotyczące niezależności i etyki wynikające z Kodeksu IESBA, który jest oparty na podstawowych zasadach dotyczących uczciwości, obiektywizmu, zawodowych kompetencji i należytej staranności, zachowania tajemnicy informacji oraz profesjonalnego postępowania, jak również inne wymogi niezależności i etyki, które mają zastosowanie dla niniejszej usługi atestacyjnej w Polsce.

zostały określone w RST ESEF.

Naszym zdaniem skonsolidowane sprawozdanie finansowe w formacie ESEF na dzień 31 grudnia 2020 r. i za rok zakończony tego dnia zostało przygotowane we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z wymogami określonymi w RST ESEF.

Oświadczenie na temat świadczenia usług niebędących badaniem sprawozdania finansowego

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że nie świadczyliśmy zabronionych usług niebędących badaniem, o których mowa w art.

5 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia UE oraz art. 136 ustawy o biegłych rewidentach.

Usługi niebędące badaniem sprawozdań finansowych, które świadczyliśmy na rzecz Grupy Kapitałowej i jednostek przez nią

kontrolowanych w badanym okresie zostały ujawnione w nocie 58.1 „Wynagrodzenie firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie

sprawozdań finansowych” informacji dodatkowych i not objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani po raz pierwszy do badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 18 lutego 2014 r. oraz ponownie w kolejnych latach, w tym uchwałą z dnia 23 maja 2019 r.

do badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2020 r. Całkowity nieprzerwany okres zlecenia badania wynosi 7 lat począwszy od roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

W imieniu firmy audytorskiej

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.

Nr na liście firm audytorskich: 3546

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Justyna Zań

Kluczowy biegły rewident
Nr w rejestrze 12750
Komandytariusz, Pełnomocnik

Warszawa, 24 marca 2021 r.